

belangstelling hebben voor hetgeen in het z.g.n. liturgierapport staat over de bovengenoemde onderwerpen.

Hoewel de meeste lezers bedoeld rapport wel in hun bezit zullen hebben, en we aanschaffing daarvan ook om hetgeen over het „vrije kerklied“ geschreven wordt, met allen aandrang aanbevelen, kunnen we met meer vrucht onze beschouwingen geven als zij den tekst van het rapport in het volledig verband op den voet kunnen volgen. Vooral ook omdat de nauwelijks twee bladz. druks, voor beide onderwerpen samen noodig, een compact geheel vormen.

Op bladzijde 51 en 52 lezen we dan als volgt: „Betreffende de psalmmelodieën besloot de synode van Utrecht (Acta art. 157 III) deputaten te benoemen met de opdracht te onderzoeken, in hoever het verzoek van Arnhem (punt C, g 1 van het agendum) voor inwilliging vatbaar is; waarvoor zij alle op deze zaak betrekking hebbende stukken, die bij haar inkwamen, in handen stelde van genoemde deputaten.

Blijkens het agendum waren dit:

1o. een voorstel van de kerk van Arnhem van dezen inhoud: „wij verzoeken de synode te willen bevorderen het rhythmisch zingen van onze psalmen in de kerken, opdat de schoonheid onzer psalmwijzen werkelijk uitkome“;

2o. een voorstel van de kerk van Bolsward A, welke gaarne zou zien, dat de Synode mocht besluiten sommige zangwijzen van psalmen aan een herziening te onderwerpen;

3o. een door de particuliere Synode van Groningen zonder meer doorgezonden voorstel van de classis Appingedam, om aan deputaten op te dragen de psalmen, ook wat sommige zangwijzen aangaat, beter geschikt te maken voor kerkelijk gebruik;

4o. een door de particuliere Synode van Groningen eveneens zonder meer doorgezonden voorstel van de classis Groningen om de melodieën van de psalmen te herzien; en

5o. een missive van de firma Zomer en Keuning te Wageningen, waarbij dezen de aandacht vestigen op de door haar uitgegeven bewerking der psalmen voor rhythmisch gebruik van de hand van Dr J. C. de Moor, en verzoeken, dat de Synode de daarin gebruikte indeeling den kerken aanbevele, wanneer deze tot het invoeren van het rhythmisch zingen mochten overgaan.

De commissie van voorbereiding der Synode van 1923 achtte de zaak zoowel van het rhythmisch zingen als van de wijziging van psalmmelodieën nog niet rijp voor beslissing. Dit gevoelen berustte o.a. op de overweging, dat hier niet slechts liturgische beginselen, maar ook sterk uiteenlo-

pemde musicale opvattingen in het spel zijn. Niettemin achtte zij de zaak alleszins een nader onderzoek waard, welk onderzoek aan uw deputaten is opgedragen.

Wat de vijf genoemde voorstellen of verzoeken aangaat, zijn de sub. 2, 3, en 4 genoemden van de versie strekking, omdat zij bedoelen een herziening van sommige zangwijzen of zelfs van de melodieën der psalmen. Afgedacht van overwegingen, die aan de tijdsomstandigheden te ontleenen zijn, schijnt het uw deputaten een groot bezwaar, dat deze voorstellen in het geheel niet motiveeren waarom, of preciezer, waarin de psalmmelodieën gewijzigd zouden moeten worden. En de betekenis van dit genis wordt aanstands duidelijk, wanneer men bedenkt, dat steeds een groot verschil van gevoelen zich openbaart, zoodra men gaat vragen, welke psalmwijzen het zijn, die voor moeilijk te zingen worden gehouden. De proeven, welke in Zuid-Afrika dienaangaande zijn genomen, hebben allerminst den indruk gevestigd, dat het in onze dagen zou gelukken zulke melodieën te componeeren, die ook maar in de schaduw zouden kunnen staan der classieke zangwijzen, in wier bezit wij ons mogen verheugen, en die ook bij wisseling der gebruikte herijming in gebruik zijn gebleven. De klacht, welke men soms kan beluisteren over de bezwaren aan het zingen van sommige wijze verbonden, lijkt uw deputaten niet algemeen en gegrond genoeg, om de voorstellen, sub. 2, 3 en 4 bij u aan te bevelen. In het algemeen genomen zouden zij der Synode niet aanraden zich te mengen in een zaak, die zeker wel betekenis heeft voor de liturgie, maar toch zoozeer van musicalen aard is, dat de Synode beter doet met zich van een uitspraak te onthouden en deze gansche aangelegenheid in de vrijheid der kerken te laten. Onze Synodes hebben zich nimmer in deze dingen gemengd. Zij hebben wel bepaald, wat in de kerken gezongen zou worden, maar nimmer iets besloten over de melodieën, welke daarbij te gebruiken zouden zijn. Evenmin maakten zij eenige bepaling over de wijze, waarop deze melodieën gezongen zouden worden. Hoewel dit oorspronkelijk zeker rhythmisch was, is het even lang aanhouden van alle noten in gebruik gekomen zonder eenige kerkelijke beslissing, en evenmin viel ooit een besluit over den duur van de noten, of men langzaam dan wel vlug zou zingen. Waar geen noodzaak dwong, hebben onze Kerken steeds ondergeschikte zaken overgelaten aan de praktijk en de beslissing der plaatselijke kerken. Het komt uw deputaten gewenscht voor deze gewoonte te blijven volgen, en derhalve meenen zij, dat het niet op den weg der Synode ligt de kerken voor te schrijven in welke rythme haar gezang moet

plaats vinden. Trouwens heeft deze gansche zaak te weinig de volle belangstelling van onze kerken, en zijn de meeningen over het al of niet gewenschte van den rhythmischen zang zeer gedeeld. Om deze reden kan naar het oordeel van uw deputaten ook niet worden ingegaan op het sub 5 genoemde verzoek.

Concludeerende stellen uw deputaten der Synode voor zich aldus uit te spreken:

I. Wat betreft de zangwijzen der psalmen:

De Generale Synode, overwegende, dat onze kerken nimmer over de te gebruiken psalm-melodieën eenige uitspraak hebben gedaan, wenscht zich ook thans van iedere bemoeijing met de zangwijzen der psalmen te onthouden;

II. Wat betreft het rhythmisch zingen der psalmen:

In nauw verband met de voorgaande conclusie wenscht de Synode zich eveneens van een beslissing inzake het al of niet rhythmisch zingen der psalmen te onthouden, en dit in de vrijheid der kerken te laten.

Ziehier de meening der deputaten over ons onderwerp. Benieuwd naar de wijze waarop de Synode deze voorstellen zal ontvangen, willen wij ze vóór den beslissenden dag eens wat nader bekijken.

JOH. LUIJKENAAR FRANCKEN.

KERKELIJK LEVEN IN NED. INDIË.

De Kerk in Indië in de 16de eeuw.

Nu er in Holland zoo druk sprake is van de reorganisatie der Ned. Herv. Kerk, heb ik goede hoop ook eenige belangstelling te zullen kunnen vinden voor de organisatie en reorganisatie-pogingen van de Prot. Kerk in Ned. Indië.

Te liever wil ik daar eens iets over schrijven, omdat mij telkens weer blijkt, dat men de Ned. Herv. Kerk en de Prot. Kerk in Indië nog steeds vereenzelvigt, hetgeen ten eenen male onjuist te achten is.

Maar vooral toch omdat het mij daarna mogelijk zal zijn, iets te vertellen van den oorsprong onzer Gereformeerde Kerken in deze landen; haar huidige bestand en haar roeping voor de toekomst.

Om echter niet alleen de organisatie van de Prot. Kerk in Indië goed te kunnen verstaan, maar ook die billijk te kunnen beoordeelen, moeten we eerst wel teruggrippen naar de historie der Kerk in deze gewesten.

haasten roepen, dat wij de waarheid allang ontdekt hebben, dat wij genoeg van Hem afweten, dat wij klaar met Hem gekomen zijn. Dus zweren wij, dat de mensch het probleem van God-in-het-vleesch wel overwinnen kan.

En voor dit valsche roemen in het „daarom“ van den trotschen waan, moet Christus nu zoo zwaar boeten, dat Hij straks zelf eindigt in zijn diepste kruiswoord met een: waarom, waarom, waarom hebt Gij mij verlaten!

Hier is de wel-verzekerde, die een masjaal kan plaatsen op den top van den berg der hoogste wetenschap, zelf weggezonden beneden den voet van Zijn eigen waarheidsberg, en weet niet meer, en weet niet meer. De spreker van den masjaal wordt straks aan het kruis Zijn eigen slachtoffer. Zijn eigen masjaal, God slaat Hem er mee dood. En de menschen sissen: ha, tempelbreker, wanneer begint de schoone bouw?

Toen snikte Jezus: God, waarom? Zijn eigen masjaal had Hem den adem afgesneden.

Dit noemt men: borgtucht. De Borg, die eerst Zijn daarom uitroept, snikt nu Zijn „waarom“ uit. Maar nu, geloofd zij God.

De Borg heeft ook in Zijn „waarom“ zich niet van God afgewend naar zichzelf. Hij heeft Zijn eigen raadselen slechts op willen lossen aan de poort van Gods paleis; en met het oor aan Gods oneindig hart. Dus heeft Christus geleden, ons een voorbeeld nalatende. Een exempel, ook van de zuivere reactie op den masjaal. Breng al uw raadselen Hem, die ze spreekt. Waarom — dat moet dadelijk verbonden zijn met: mijn God.

Spreek nu voor u zelf: doet nu de masjaal nog iemand zeer — buiten Jezus?

Neen, neen; — de pijn van den masjaal is voor niemand, die gelooft, een wee des doods, ten doode. Hij is integendeel een opwekking tot de liefde en het leven. De masjaal is voor elk, die zijn Profeet als Borg gevonden heeft, het groote aperitief bij den dagelijks wederkerenden maaltijd van Christus' profetie, die de zachtmoedigen leidt in den weg, en die den hongerenden altijd brood geeft, maar van het brood niet zat laat worden in der eeuwigheid. Die éénmaal uit Zijn handen at, komt altijd naar Zijn tafel weer, al kruidt Hij Zijn spijzen met bitterheden van den masjaal...

Ofschoon?

Neem, omdat. —

En, — nu wij eenmaal hebben gezien, dat Christus zelf onder het door den masjaal ontkelede ge-

POPULAIR-WETEN - SCHAPPELUKE SCHETSEN

Iets over den „masjaal“ bij Christus; een illustratie.

III.

In het voorgaand artikel bleek ons, dat de masjaal (raadselspreuk) dus een onderdeel is van het gericht, gelijk dat door het feit van Christus' prediking onder de menschen komt: het schiffingsgericht.

Dit is dan ook de algemeene waarde van den masjaal. Zoodra de raadselspreuk van Christus onder de menschen komt, wordt het hart openbaar. Het zal dan blijken, of wij van Hem vragen willen het antwoord op Zijn eigen raadselen, dan of wij Jezus beoordeelen, bij ons eigen vermeende licht. Niet klaar met Christus zijn en toch doen, alsof men het wel is, dat is het kwaad van het ongelooft.

En, — ongelooft moet blijken.

Want ook ons hart hongert van nature liever met den Prediker, dan dat het met Christus' brood verzadigd wordt. Ook wij kiezen van nature den vicieuze cirkel, waarover onlangs hier geschreven werd, en „verklaren“ den tijd uit den tijd, en Jezus' uiterlijke tempeldaden uit hetgeen van den tempel en van Jezus voor oogen is. Ook deze onze zonde wordt ontdekt in elken masjaal van Christus, die ons te groot en te wonderlijk is. Ten slotte is elk raadsel, dat wij van ons afgezet hebben met geweld, elke twijfel, waarmee we niet tot Christus' gezag gevluht zijn, een bewijs, door Christus zelf geprovoceerd, dat wij liggen aan den verkeerd kant van het strafgericht, dat door den masjaal ontkeleerd is.

Het is te vreezen, dat er in dezen tijd veel van die twijfelaars zijn. Zij prevelen het gebed van den onwetende, en schrijven dat op een waaijer, waarmee zij zich koelte toewuiven in de oververhitte zaal, waarin de brand staat van het gericht. Met hun gecalligrafeerden wanier flatteren zij zich tot voor den stoel van hun rechter. Maar hun twijfel is eigenlijk geen twijfel; en — de Rechter weet het. Het is de grage uitkomst van hun ongelooft. Zij gaan voorbij aan Jezus' openbaring, en weten het niet, dat Zijn eigen openbaringshoogheid den masjaal tegen hen geworpen heeft, om Zijn werk aan hen te doen.

Hier is slechts te kiezen vóór of tegen.

Hier is slechts te gelooven of te verwerpen.

Eerst, wanneer wij dit alles hebben aanvaard, is ons ook duidelijk, dat Christus, door den masjaal te spreken, het oordeel ontkelet, niet slechts over de menschen, die Hem hooren, doch eveneens over Christus zelf. Door den masjaal ontkelet Hij de crisis, en nu komt Hij zelf er in. Hij heeft „de vuilen nog vuiler gemaakt, en de ongerechten nog ongerechter doen worden“, en — straks spuit al dat vuil Hem zelf in het gelaat, en al dat onrecht slaat tegen Zijn eigen ziel. O, groote nood. Een Christus, die niets zeggen kan, en stil moet zijn tot God! Een Christus, die onder het kaf bedolven wordt, dat Hij zelf uit het koren heeft geschift!

Wij zien ook nu Zijn majesteit. Wie zoo het lijden ingaat, en de termen van Zijn vonnis reeds heeft vastgelegd bij den aanvang van Zijn optreden, na de tempelreiniging, dien kan men duizend maal verslaan. Hij zal tienduizend maal weer opstaan. Breek dezen tempel af, hij staat zoo dadelijk over. Zeker, nu spat nog al het vuil, dat Christus los gewoeld heeft, tegen Zijn zacht gelaat. Zijn kleed, Zijn ziel. Maar in dit lijden ligt zoo groote majesteit, dat het geloof er nu reeds zeker van is, dat Hij eens, als de hier doorgebroken crisis geheel voltooid zal zijn (Openh. 22:11), op een rechterstoel zal zitten, zoo hoog en veilig, dat al het losgewoelde vuil, en alle blootgelegde onrecht van de wereld, Hem nimmermeer zal smetten in Zijn heerlijkheid. Dit zal de dag des oordeels zijn; die dag is nog nooit zoo eenvoudige geweest als nu: de nuchtere logica der feiten van nu. —

En eindelijk, wij zien Christus in Zijn borgtucht. Zie, heden draagt Hij onze schuld. Wij zijn het geweest, die de natuur hebben lief gehad, en den tijd hebben willen genezen met den tijd. Wij zijn het persoonlijk, wij één voor één, die het „daarom“ van de openbaring en van haar klaarlijkheid verworpen hebben, en onze „waaroms“ met valsche luihelarij uitschreien, uitsnikken bij God, alleen maar om van Zijn „daaroms“ af te komen. Wij maakten van Zijn masjaal — dat speldenkussen — een oorkussen; we trokken er alle spelden uit. Van deze groote schuld draagt Christus nu de straf. Hij, die eens den masjaal sprak, niet alsof de zekerheid ontbrak, maar juist omdat zij haar loon vroeg van de menschen. Hij hoort thans alle leden van het Sanhedrin. Hij hoort ook u en mij, met gretig